

FIAN Norge

Strategi 2017-2020



I Innledning

FIAN Norges strategi legger føringer for organisasjonens arbeid i perioden 2017-2020. Den er utgangspunkt for FIAN Norges langsiktige og kortsiktige planlegging og prioriteringer, og den skal ligge til grunn for utforming av årlige planer og budsjetter. FIAN Norges strategi må sees i sammenheng med den strategiske planen til FIAN International for perioden¹ og de gjeldende offisielle statutter for både FIAN Norge og FIAN International.

I.I FIANS visjon og formål

FIANS *visjon* er en verden uten sult, der hvert menneske kan nyte sine menneskerettigheter i verdighet og særlig retten til tilstrekkelig og fullgod mat.

FIAN Norges formål, slik det uttrykkes i organisasjonens statutter, er

å bidra til å øke respekten for retten til mat og landrettigheter som er garantert i internasjonalt anerkjente menneskerettighetsinstrumenter, herunder FNs Verdenserklæring for menneskerettigheter og FNs internasjonale konvensjoner om menneskerettigheter, og å støtte arbeid som gjøres for å sikre disse rettighetene.

For å gjennomføre formålet kan FIAN Norge, ifølge statuttene:

dokumentere overgrep eller brudd på de ovennevnte rettigheter med hovedvekt på retten til mat og landrettigheter; informere opinionen; og gjennomføre egnede aksjoner mot brudd på retten til mat og landrettigheter.

Dette innebærer å bekjempe urettferdig og krenkende behandling som hindrer mennesker i å forsørge seg selv, og å kjempe for å oppnå lik tilgang til ressurser for at alle skal kunne forsørge seg selv nå og i fremtiden. Kampen mot kjønnsdiskriminering og andre former for ekskludering er integrert i vårt arbeid mot ulik tilgang på ressurser og tjenester.

I.II Om FIAN Norge

FIAN Norge er **menneskerettighetsorganisasjon** med arbeid forankret i Menneskerettighetserklæringen (1948) og FNs konvensjon for økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter (1966) («ØSK-konvensjonen»). Andre FN-konvensjoner, internasjonale retningslinjer og menneskerettighetsdokumenter som bidrar til

¹ (Legg inn referanse til den internasjonale strategien)

tolkning og gjennomføring av retten til mat og relaterte rettigheter (som retten til land og vann), ligger også til grunn for FIANs arbeid.

Retten til mat og andre menneskerettigheter er nedfelt i nasjonalt og internasjonalt lovverk; de er juridiske prinsipper og ikke knyttet til noen politisk eller religiøs agenda. Dette gir FIAN legitimitet som en **politisk og religiøst uavhengig organisasjon**.

FIAN Norge er en **medlemsorganisasjon**. Dette gir organisasjonen legitimitet både i samfunnsdebatten og generelt i menneskerettighetsarbeidet vårt. Samtidig er også medlemmene i seg selv en viktig ressurs, både økonomisk med finansielle bidrag og som frivillige aktivister i FIAN Norges arbeid. Medlemmene er med på å styrke FIAN Norges merverdi, og flere medlemmer vil bidra til å gi oss stabilitet og tyngde i samfunnsdebatten.

FIAN Norge ble etablert i 1988 som en **selvstendig nasjonal seksjon** under FIAN International. FIAN International (tidligere Food First Information and Action Network) ble etablert i 1986 og var den første internasjonale menneskerettighetsorganisasjonen som arbeidet for realiseringen av mat som en menneskerett. FIAN International har sekretariat i Heidelberg og Genève og har i 2016 nasjonale seksjoner i 14 land.

FIAN Norge er representert på FIAN Internationals rådsmøte (International Council – IC) som finner sted hvert annet år. Dette er FIAN Internationals øverste organ, slik årsmøtet er FIAN Norges øverste organ. Her møter representanter for alle FIANs seksjoner og vedtar strategiske planer og resolusjoner, og behandler regnskapsrapporter og årsmeldinger. Rådsmøtet velger FIANs International Board (IB). Dette er FIAN Internationals styre som møtes to ganger årlig.

I.III FIANs merverdi

De senere årene er en **menneskerettighetstilnærming** til utvikling blitt mer utbredt. Dette mener vi er svært positivt. For aktører som ikke tidligere har jobbet på denne måten kan imidlertid en omlegging til en menneskerettighetstilnærming være en utfordring. FIAN har alltid hatt en menneskerettighetstilnærming til sitt arbeid og har derfor solid kompetanse om menneskerettigheter generelt og retten til mat spesielt. Dette er en klar styrke og merverdi.

FIAN er både en ekspertorganisasjon og en **grasrotorganisasjon**. FIANs arbeid tar utgangspunkt i konkrete saker og et behov hos individer og grupper som selv blir utsatt for menneskerettighetsbrudd. Erfaringer med saker på grasrota og tett samarbeid med lokale grupper bidrar til å gjøre FIANs nasjonale og internasjonale påvirkningsarbeid både relevant, aktuelt og meningsfylt. Fokus på konkrete saker er også med på å skape engasjement hos FIAN Norges medlemmer.

FIAN International har **rådgivende status** i FN og lang erfaring med internasjonalt arbeid for styrking av retten til mat. FIAN International er i dialog med FNs Komite for økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter og FNs Spesialrapportør for retten til mat. FIAN Norge har bidratt inn i arbeidet til FIAN International og deres sentrale

rolle i utarbeidelsen av *Generell kommentar Nr. 12 (1999)*² og *Retningslinjene om retten til mat (2004)*.³

FIAN Norge samarbeider med andre organisasjoner nasjonalt og internasjonalt med å påvirke nasjonale og internasjonale myndigheter. På forespørsel fra lokale organisasjoner legger FIAN press på myndigheter, internasjonale organisasjoner eller multinasjonale selskaper når retten til mat krenkes. Gjennom **nasjonalt og internasjonalt samarbeid** styrker vi FIAN Norges slagkraft i vårt påvirkningsarbeid.

II Tematiske satsinger 2017-2020

FIAN Norge er en organisasjon med en klar menneskerettighetstilnærming til alt sitt arbeid og med hovedfokus på retten til tilstrekkelig og fullgod mat. FIAN Norge er samtidig fleksibel i sin arbeidsmåte og skal tilpasse sitt arbeid til en verden i endring der brudd på retten til mat forekommer innenfor et mangfold av grupper og sektorer.

Tverrgående temaer i FIANs prosjekter, informasjons- og påvirkningsarbeid er menneskerettigheter og likestilling, antikorrupsjon, miljø og klima.

II.I Prosjektarbeid i utviklingsland

FIAN Norge har i perioden 2014-2016 arbeidet med prosjektet «The Right to Food in India and Nepal», som er et samarbeid med FIAN International, FIAN India og FIAN Nepal for å støtte befolkningens arbeid for retten til mat, vann og arbeid. Prosjektet bidrar til at lokalsamfunn i ni lokalsamfunn i India og Nepal blir bevisst hvilke rettigheter de har, og støttes i sitt arbeid overfor lokale myndigheter for å løse saker der retten til mat brytes. Prosjektet bidrar også til styrking og kapasitetsbygging av FIAN India på nasjonalt nivå og i utvalgte stater (Andra Pradesh, Delhi, Rajasthan, Tamil Nadu and Uttar Pradesh). Prosjektets hovedmål er at retten til mat realiseres for de berørte gruppene. Prosjektet er finansiert av Norad.

I strategiperioden skal FIAN Norge utvikle nye partnersamarbeid basert på solid kontekstforståelse, lokal forankring hos partner og en vurdering av hvor FIAN Norge kan ha en størst mulig merverdi i arbeidet med å styrke retten til mat hos sårbare grupper.

Prosjektarbeidet og samarbeidet med lokale partnere skal være en grunnstein i FIANs informasjons- og påvirkningsarbeid. Det gir FIAN Norge legitimitet og erfaring som kan brukes direkte inn i norske og internasjonale politiske prosesser som dreier seg om retten til mat og relaterte temaer og rettigheter.

² United Nations Committee on Economic, Social and Cultural Rights (1999): *General Comment No. 12. The Right to Adequate Food (Art. 11)*.

³ FAO Council (2004): *Voluntary Guidelines to Support the Progressive Realization of the Right to Adequate Food in the Context of National Food Security*.

II.II Informasjons- og påvirkningsarbeid

FIAN Norge vil jobbe kontinuerlig for å identifisere, følge opp, informere om og søke å påvirke prosesser som har som mål å fremme retten til tilstrekkelig og fullgod mat. Hvilke prosesser som til enhver tid følges opp, samt i hvor stor grad, vil avhenge av vår merverdi i dette arbeidet, og vår kapasitet. FIAN Norge vil prioritere prosesser hvor vår merverdi er tydelig, og hvor vi har størst mulighet til å påvirke.

Retten til mat står langt sterkere i dag i den offisielle norske utviklingsdiskursen enn noen gang tidligere. Dette synliggjøres blant annet i regjeringens stortingsmeldinger og norske innspill i FN-prosesser. Likevel har FIAN Norge fremdeles et viktig arbeid å gjøre for å sikre at retten til mat brukes som et verktøy både av myndigheter og sosiale bevegelser for å sikre varige løsninger for dem som i dag ikke makter å brødfø seg selv og sin familie. Vi må blant annet tilstrebe at norsk utviklingspolitikk følger menneskerettighetsprinsippene og at forvaltningen har gode systemer for å sikre at norske aktører ikke bidrar til brudd på menneskerettighetene.

I strategiperioden 2017–2020 har FIAN Norge følgende to hovedmål for informasjons- og påvirkningsarbeidet:

1. **Økt kunnskap og engasjement** for retten til tilstrekkelig og fullgod mat blant ulike målgrupper: FIAN Norge skal a) produsere og formidle informasjon om årsaker til og sammenhenger knyttet til sult og feilernæring, b) produsere og formidle informasjon om retten til mat og økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter generelt, og c) fremme spesifikke kampanjesaker som synliggjør rettighetsbrudd i praksis.
2. **Økt ansvarlighet og gjennomsiktighet** hos norske myndigheter: FIAN Norge vil overvåke og påvirke norske myndigheters rolle og posisjon i utenriks- og utviklingspolitiske beslutningsprosesser som har innvirkning på oppfyllelsen og beskyttelsen av retten til tilstrekkelig og fullgod mat nasjonalt og internasjonalt. Dette innebærer også å følge opp myndighetenes evne til å sikre at norske næringsinteresser ikke er i strid med menneskerettighetene.

I strategiperioden vil FIAN Norge arbeide spesielt med oppfølging av følgende politiske aktører, prosesser og problemstillinger:

- **Verdens matsikkerhetskomite og andre relevante internasjonale fora som jobber for retten til mat**

FIAN har konsultativ status i FN og følger kontinuerlig arbeidet i Verdens matsikkerhetskomité (CFS), FNs organisasjon for mat og landbruk (FAO), FNs menneskerettighetsråd (UNHRC) og FNs komité for økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter som overvåker ØSK-konvensjonen. I tillegg følger vi andre relevante internasjonale prosesser knyttet til matsikkerhet og ernæring, blant annet gjennom Verdens helseorganisasjon (WHO) og Verdens handelsorganisasjon (WTO).

FIAN Norge skal, hovedsakelig gjennom CFS og tilhørende mekanismer, arbeide for å styrke matsikkerhet og retten til mat gjennom påvirkningsarbeid og normativt arbeid internasjonalt.

- **Samstemthet i norsk utenriks- og utviklingspolitikk**

FIAN Norge er en del av det norske NGO-forum for menneskerettigheter. Dette forumet utarbeider årlig et felles dokument til Utenriksdepartementet, der vi trekker fram fem tematiske saker og fem landsaker som vi mener norske myndigheter skal prioritere i FN. Her legger vi fram argumenter for hva norske myndigheter kan gjøre for å styrke FNs menneskerettighetsarbeid. FIAN Norge skal fortsette dialogen med Utenriksdepartementet og den norske delegasjonen i Genève om relevante prosesser i FNs menneskerettighetsråd. FIAN Norge skal fortsette å etterspørre og arbeide for økt samstemthet i Norges arbeid innenfor bistand, utviklingspolitikk og utenrikspolitikk.

- **Norsk ratifisering av tilleggsprotokollen til ØSK-konvensjonen**

FIAN Norge skal fortsette påvirknings- og informasjonsarbeidet om norsk ratifisering av Tilleggsprotokollen til ØSK-konvensjonen (ØSK-TP). FIAN har siden 1990-tallet jobbet for at ØSK-konvensjonen skal ha en internasjonal klagemekanisme. Dette ble endelig en realitet i 2008. En tilsvarende klagemekanisme er nå på plass for Barnekonvensjonen. Nå har dermed den siste av FNs konvensjoner fått en slik klageprotokoll. Dette er viktige fremskritt i å sikre at alle menneskerettigheter er likeverdige og at alle som opplever brudd på sine rettigheter har et sted å få sin sak hørt. Norge har dessverre ennå ikke gjort disse klagemekanismene tilgjengelig for mennesker i Norge. FIAN Norge og Amnesty International Norge er de ledende organisasjonene i Norge for å legge press på myndighetene til å signere og ratifisere ØSK-TP. Vi støtter også arbeidet om at norske myndigheter må signere og ratifisere den tilsvarende protokollen til barnekonvensjonen.

- **Staters ekstraterritoriale forpliktelser (ETO)**

Staters ekstraterritoriale forpliktelser eller «ETOs» («extraterritorial obligations») omhandler staters menneskerettslige forpliktelser utenfor egne landegrenser, og er et politikkområde som FIAN International og FIAN Norge er sterkt engasjert i. I 2011 ble de såkalte «Maastricht-prinsippene» vedtatt av menneskerettighetseksperter og representanter fra frivillige organisasjoner.⁴ De definerer staters ETOs i forhold til økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter. FIAN International er sekretariat for *The ETO Consortium* og har spilt en viktig rolle i arbeidet med prinsippene. Også Norsk senter for menneskerettigheter, Universitetet i Lancaster, FNs komite for økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter, FNs spesialrapportører for retten til mat og retten til vann, Amnesty International og Human Rights Watch har vært med på arbeidet.

FIAN Norge skal fortsette å være en tydelig stemme i debatten om ETOs og næringslivets samfunnsansvar. FIAN Norge vil aktivt bruke Maastricht-prinsippene

⁴ FIAN International et al. (2011): *Maastricht Principles on Extraterritorial Obligations of States in the Area of Economic, Social and Cultural Rights*.

og ØSK-konvensjonen i arbeidet med å stille den norske regjering til ansvar for Statens Pensjonsfond Utlands (SPU) investeringer som har bidratt til menneskerettighetsbrudd og miljøskader.

- **Nasjonal handlingsplan for næringsliv og menneskerettigheter**

FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter er på kort tid blitt en rådende internasjonal standard for hvordan bedrifter bør forholde seg til menneskerettighetene. Som oppfølging av FNs veiledende prinsipper innførte den norske regjering i 2015 en nasjonal handlingsplan for næringsliv og menneskerettigheter.⁶ FIAN Norge følger opp dette arbeidet for å sikre at Norges implementering av handlingsplanen skjer i samsvar med menneskerettighetene og retten til mat spesielt.

FIAN Norge følger prosessen til FNs arbeidsgruppe om næringsliv og menneskerettigheter.⁷ Arbeidsgruppen har mandat til å utarbeide et juridisk bindende instrument som skal holde næringslivsaktører ansvarlige for brudd på menneskerettigheter. FIAN Norge vil arbeide for å få et bindende rammeverk for næringsliv og menneskerettigheter på plass, og er gjennom FIAN International aktiv i Treaty Alliance, som er en paraplyorganisasjon for aktører som fremmer dette arbeidet.⁸

- **FNs utviklingsagenda 2030 og de nye bærekraftsmålene**

FIAN Norge følger prosessen rundt de nye bærekraftsmålene, som trådte i kraft 1. januar 2016. De 17 nye bærekraftsmålene tar sikte på å utrydde fattigdom innen år 2030, og legger dermed globale føringer for framtidens utviklingspolitikk. Mål 2 handler om å utrydde sult og oppnå matsikkerhet og bedre ernæring samt å fremme bærekraftig landbruk, og det er derfor spesielt relevant for FIANs arbeid. FIAN Norge følger opp den norske deltakelsen i det internasjonale arbeidet med FNs bærekraftsmål for å sikre at dette er rettighetsbasert.

- **Brudd på retten til mat i Norge**

Norge er et av verdens rikeste land, og fattigdom og sult er et begrenset problem sammenliknet med mange andre land i verden. Likevel er det aktuelt og relevant å diskutere retten til mat også for individer og sårbare grupper i Norge, som av ulike årsaker ikke har tilgang på mat som gir tilfredsstillende næring. FIAN Norge vil i inneværende periode se på ulike utfordringer knyttet til innfrielsen og beskyttelsen av retten til tilstrekkelig og fullgod mat i Norge.

Noen aktuelle problemstillinger kan knytte seg til matavfall og markedsføring av usunn mat til barn samt retten til mat blant sårbare grupper som mennesker på institusjon (f.eks. flyktninger og mennesker på sykehjem).

⁶ Utenriksdepartementet (2015): *Næringsliv og menneskerettigheter: Nasjonal handlingsplan for oppfølging av FNs veiledende prinsipper*.

⁷ UN Working Group on Business and Human Rights.

⁸ Treaty Alliance – Global Movement for a Binding Treaty: www.treatymovement.com

Andre tilknyttede problemstillinger som FIAN er opptatt av, og som også andre norske sivilsamfunnsorganisasjoner arbeider med, er norsk matproduksjon, matimport og konsekvenser for miljø og matkvalitet. FIAN Norge støtter arbeidet for et bærekraftig og miljøvennlig norsk landbruk.

III Arbeidsmetoder og verktøy

III.I Planlegging, gjennomføring og rapportering

FIAN Norges årsmøte vedtar årsmelding og regnskap, handlingsplaner og budsjett som er utarbeidet av sekretariatet og godkjent av styret. Styret har ansvaret for at organisasjonens arbeid er i overensstemmelse med statutter, strategier og andre vedtatte planer både for FIAN Norge og FIAN International. Spesielt ansvar gjelder for oppfølgingen av virksomhetsplaner for prosjekter støttet av Norad og andre institusjonelle donorer.

Daglig leder har ansvar for å følge opp årsmøte- og styrevedtak gjennom året, med jevnlig rapportering til styret. FIAN Norge rapporterer også jevnlig om våre aktiviteter til FIANS internasjonale sekretariat.

III.II Dokumentasjon, resultatmåling og evaluering

Resultater fra prosjekt-, informasjons- og påvirkningsarbeid rapporteres og diskuteres i sekretariatets internmøter og i FIAN Norges styre. Resultatene påvirker den videre strategien for FIAN Norges arbeid. Årsrapportene, sammen med oppdaterte problemanalyser, utgjør vår baseline.

I strategiperioden vil FIAN Norge i nært samarbeid med prosjektpartnere og vårt internasjonale sekretariat videreutvikle og fornye våre systemer for resultatmåling. FIAN Norge legger vekt på at aktiviteter og prosjekter skal ha klare og realistiske mål. Både i vårt arbeid for retten til mat, og internt i organisasjonens arbeid, skal menneskerettighetsprinsipper som deltakelse, åpenhet og myndiggjøring følges. Disse prinsippene skal også være integrert i vårt resultatmålingssystem. FIAN Norges resultater og måloppnåelse skal rapporteres og dokumenteres med høyest mulig grad av etterrettelighet.

Ved behov skal det foretas evalueringer av FIAN Norges arbeid innenfor både organisasjonsutvikling og prosjekter. Det er ønskelig at det gjøres en midtveisevaluering og en sluttevaluering av hvert prosjekt. Observasjoner og anbefalinger fra evalueringene skal følges opp i FIAN Norges planlegging av videre arbeid.

III.III Antikorrupsjonsarbeid og internkontrollrutiner

FIAN Norge har retningslinjer for organisasjonens antikorrupsjonsarbeid.¹⁰ Disse inneholder FIANs definisjon av korrupsjon, rutiner for forebygging i partnersamarbeid, rutiner for håndtering av misligholdssaker og varslingssystemer.

FIAN Norge har systemer for internkontroll, og regnskapet blir revidert av ekstern revisor hvert år. Lokale partnere må også gjennomføre ekstern revisjon årlig. FIAN Internationals *Financial Management Package* gir retningslinjer for regnskapsrutiner og økonomiforvaltning. Pakken er viktig i utformingen og gjennomføringen av FIAN Norges økonomistyring, og brukes som standard verktøy for FIAN-seksjoner i Sør. Viktige kontrollelementer er:

- Intern kontroll ved styrets regnskapsansvarlige
- Lokal revisjon av partnere i Sør
- Revisjon i Norge utført av statsautorisert revisor
- Rapportering til Brønnøysundregistrene
- Innsamlingskontrollen, som gjennomgår aktivitetsregnskapet hvert år

IV Økonomi og ressursmobilisering

FIANs viktigste økonomiske målsetting for strategiperioden er å bygge en organisasjon som har sunn drift, positiv egenkapital og et langsiktig økonomisk perspektiv. Dette er vesentlig for 1) å kunne ha stabilitet i drift av prosjekter, 2) sikre at det finnes tilstrekkelig midler til effektivt innsamlingsarbeid og 3) å gi forutsigbare arbeidsforhold for ansatte.

Kanaler for inntekter fra **private givere, organisasjoner og næringslivet**:

- Medlemsavgift fra medlemmer
- Kampanjer mot medlemmer
- Kampanjer mot andre private givere
- Samarbeid med/sponsing fra næringslivet
- Inntekter fra stipender, stiftelser, fond, organisasjoner

Kanaler for inntekter fra **offentlige instanser**:

- Offentlige tilskudd i form av støtte til prosjektarbeid
- Offentlige tilskudd i form av støtte til informasjonsarbeid

IV.I Inntekter fra private givere, organisasjoner og næringslivet

For å kunne bygge en stabil inntektsbase, skal FIANs sekretariat og styre gjennom sitt markedsarbeid ha systematisk og målrettet fokus på å øke antall medlemmer og faste givere.

¹⁰ *Guidelines for FIAN's Anti-Corruption Work*

Aktiviteter som skaper medlemmer og givere over tid, bør generelt prioriteres fremfor aktiviteter som gir enkeltinntekter, siden dette på sikt er mer effektivt og gir en mer forutsigbar og stabil økonomi. Faste givere kan også komme fra næringslivet gjennom årlige aksjoner, faste bidrag el.

I løpet av strategiperioden bør andel av innsamling fra faste givere stå for 75-80% av inntektene. Enkeltstående kampanjer bør også bygges med tanke på at de skal repeteres, f.eks. juleaksjoner, sommerkampanjer. Det gir bedre forutsigbarhet i planleggingen og over tid mer læring og mulighet for forbedring.

IV.II Inntekter fra offentlige instanser

Det er et mål for FIAN å søke støtte fra det offentlige som gjør at nivået på prosjekt- og informasjonsarbeid opprettholdes. Norad anses som en helt sentral partner for at FIAN skal være i stand til å utføre sitt rettighetsarbeid. I løpet av strategiperioden skal imidlertid FIAN også undersøke støttemuligheter fra andre offentlige instanser, for eventuelt å kunne gjennomføre målrettet prosjektarbeid i Norge i tillegg til informasjonsarbeidet.

IV.III Ressursmobilisering

Ressursmobilisering i form av økt antall frivillige og medlemmer står sentralt i hele strategiperioden. Frivillig innsats er vesentlig for at en liten organisasjon som FIAN skal kunne trengte gjennom med sitt budskap.

I løpet av strategiperioden bør netto antall medlemmer øke med minimum 100 per år. Antall frivillige må nødvendigvis tilpasses sekretariatets ressurser, men bør ha jevnlig økning på minimum 10 per år og over tid danne et korps av frivillige som både fungerer som en selvstendig enhet, samt som sekretariatets forlengede arm.

Det er videre strategisk riktig for FIAN å arbeide med rettighetsorganisasjoner og andre naturlige samarbeidspartnere om felles kampanjer og aktiviteter for å kunne ha mulighet til å komme sterkere frem i medier og blant interessenter.

Det er en ambisjon i strategiperioden, avhengig av økonomisk situasjon, å kunne ha 2-3 mennesker ansatt helt eller delvis i sekretariatet. Dette for å være i stand til å gjennomføre FIANS faglige målsettinger, drive pågående prosjekter og sørge for jevnlig, nye inntekter på en tilfredsstillende måte.

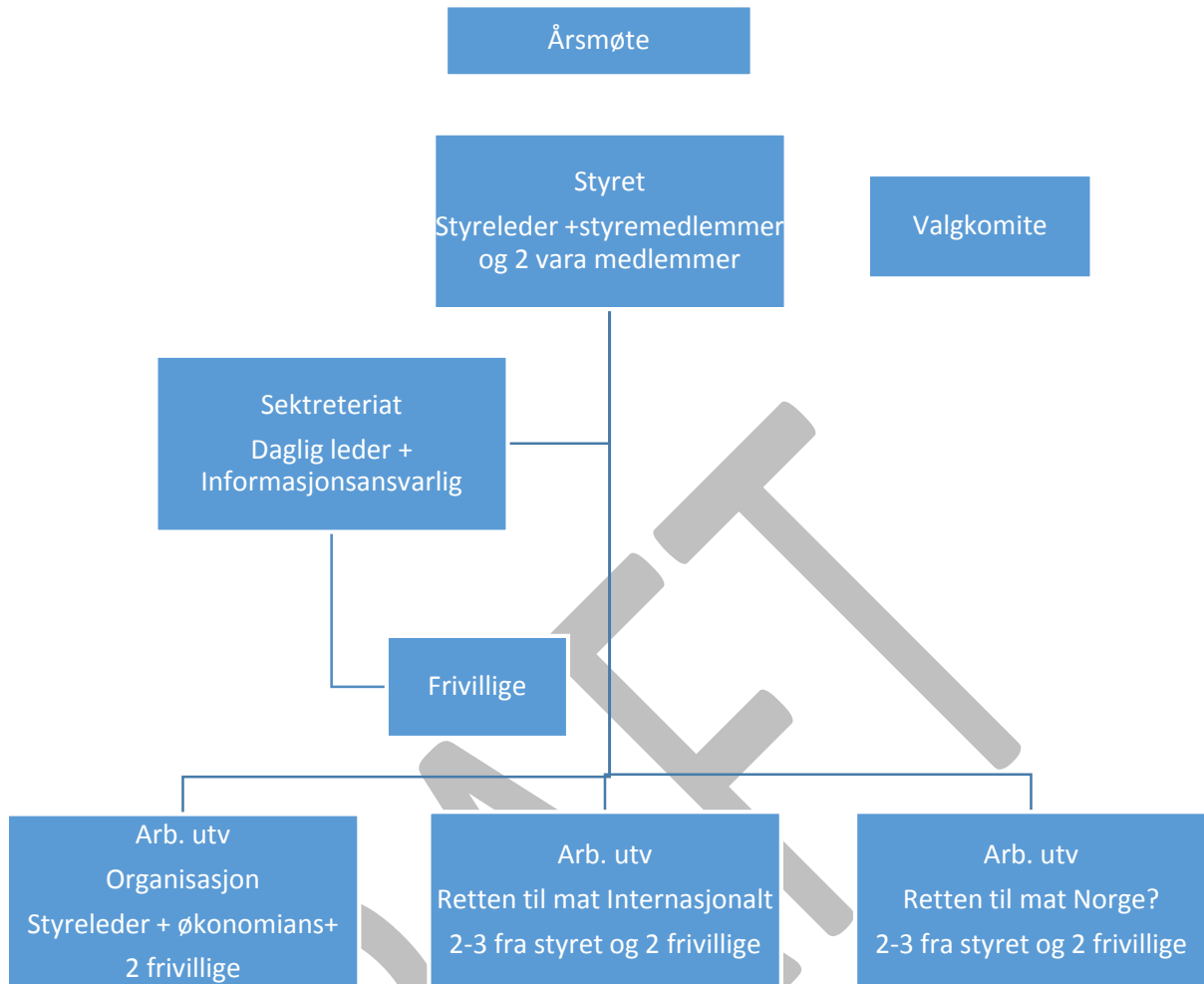
V Organisasjonsutvikling og organisasjonsstruktur

FIAN Norges sekretariat skal være en trygg og spennende arbeidsplass. FIAN Norge skal ha et konstruktivt og godt arbeidsmiljø med vekt på åpenhet, samhold og mangfold. Dette skal prege sekretariatet, styret og de frivillige samt samarbeidet mellom dem. I den grad FIAN Norges økonomi tillater det, skal sekretariatet gis mulighet til kompetanseutvikling. Organisasjonens arbeid og utvikling skal bygge på menneskerettighetsprinsippene.

Dokumentet *Retningslinjer for styrets arbeid* definerer og legger føringer for arbeidet til FIAN Norges styre, og det utdypes organisasjonsstrukturen i FIAN Norge. Det inneholder kjøreregler for arbeidet i forbindelse med forberedelser og gjennomføring av årsmøtet, og for styrets samarbeid med daglig leder og sekretariatet / administrasjonen. Retningslinjene er basert på FIAN Norges statutter, og de skal være et verktøy for styrets medlemmer og sekretariatet og bidra til en tydelig og praktisk gjennomføring av de forskjellige prosesser, en ensartet og korrekt prosedyre for beslutningstaking og for avvikling av møter, kommunikasjon, arbeidsfordeling med mer.

Organisasjonsstrukturen, slik den er beskrevet i retningslinjene, skal bidra til fokus og legge til rette for effektivitet og økt arbeidskapasitet. Dette gjør den ved å definere hva den enkelte medarbeider og styremedlem skal ha ansvar for, og samtidig definere hva organisasjonen skal gjøre som helhet. Avgrensning av ansvar skaper mulighet for spesialisering av arbeidsfeltet til den enkelte styredeltager, samtidig som det frigjør kapasitet til daglig leder.

Årsmøtet er FIAN Norges høyeste organ. **Styret** består av styreleder og åtte styremedlemmer samt to varamedlemmer. **Valgkomiteen** består av en leder og to medlemmer og velges av styret ved årsmøtet. **Sekretariatet** består av daglig leder og informasjonsansvarlig. Organisasjonen har også **tre arbeidsgrupper** med minst to representanter fra styret og 1-2 frivillige. Det velges en leder for hver gruppe som har den løpende kontakten med daglig leder. Arbeidsgruppene gjennomgår relevante saker som er definert i samarbeid med styret og daglig leder og forbereder saker til styremøtene. **Frivilligruppa** består av faste og mer sporadiske frivillige som rapporterer direkte til daglig leder eller informasjonsansvarlig.



Andre førende dokumenter for FIANs arbeid

- De offisielle statutter for FIAN Norge
- Code of Personal Conduct
- Guidelines for FIAN Norway's Anti-Corruption Work
- Personalthåndbok
- Retningslinjer for styrets arbeid, revidert 2016
- Orientering til nye styremedlemmer
- ...